

İHMAL VE İSTİSMAR

İHMAL

Bir çocuğun temel ihtiyaçlarının (beslenme, barınma, sağlık, eğitim, duygusal destek vb.) bakmakla yükümlü kişiler tarafından sürekli olarak karşılanmaması durumudur. Bu durum, çocuğun fiziksel, duygusal ve sosyal gelişimi üzerinde ciddi olumsuz etkilere yol açabilir.

İHMALİN BELİRTİLERİ:

(İlkokul Çağındaki Çocuklarda Görülebilecek Olası Belirtiler)

- Sık sık okula devamsızlık
- Sürekli olarak kirli ve bakımsız görünme
- Yetersiz beslenme belirtileri (zayıflık, kilo alamama)
- Duygusal olarak içe kapanık, mutsuz veya aşırı tepkili olma
- Yaşına uygun olmayan davranışlar sergileme
- Öğrenme güçlüğü veya okul başarısında düşüş
- Yetişkinlere karşı güvensizlik veya aşırı bağımlılık
- Sürekli olarak yorgun veya uykulu görünme
- Vücudunda açıklanamayan yaralanmalar veya morluklar
- Yiyecek çalma veya dilenme gibi davranışlar

İHMAL TÜRLERİ

Fiziksel İhmal: Yetersiz beslenme, uygunsuz giyim, sağlıksız yaşam koşulları, gerekli tıbbi bakımın sağlanmaması gibi durumları içerir.

Duygusal ihmal: Sevgi, ilgi, şefkat gibi duygusal ihtiyaçların karşılanmaması, çocuğa sürekli eleştirel veya aşağılayıcı davranılması, yalnız bırakılması gibi durumları kapsar.

Eğitimsel İhmal:

Çocuğun okula gönderilmemesi, eğitimine destek olunmaması, öğrenme ihtiyaçlarının göz ardı edilmesi gibi durumları içerir.

Sağlık ihmal:

Çocuğun gerekli sağlık kontrollerinin yapılmaması, hastalandığında doktora götürülmemesi, ilaçlarının verilmemesi gibi durumları kapsar.

İstismar, bir yetişkinin veya daha büyük bir çocuğun, bir çocuğa zarar veren veya zarar verme potansiyeli olan her türlü davranışı olarak tanımlanır. Çocuğun fiziksel, duygusal, cinsel veya ekonomik olarak sömürülmesi anlamına gelir.

İstismar Türleri:

Fiziksel İstismar: Vurma, yakma, sarsma gibi fiziksel zarar verme eylemlerini içerir.

Duygusal İstismar: Sürekli aşağılama, tehdit etme, alay etme, yalnız bırakma gibi çocuğun ruh sağlığını olumsuz etkileyen davranışlardır.

Cinsel İstismar: Çocuğun rızası olmadan cinsel amaçlı kullanılması veya teşhir edilmesidir.

Ekonomik İstismar: Çocuğun çalıştırılması veya mal varlığının kötüye kullanılmasıdır.

İhmalin Olası Sonuçları:

- Fiziksel ve zihinsel gelişim geriliği
- Öğrenme güçlükleri ve okul başarısızlığı
- Davranış sorunları ve uyum güçlükleri
- Düşük özgüven ve değersizlik hissi
- Duygusal sorunlar (kaygı, depresyon vb.)
- Sosyal ilişki kurmada zorluklar
- İlerleyen yaşlarda madde bağımlılığı veya suç eğilim
- Sağlık sorunları ve bağışıklık sisteminin zayıflaması

İhmal ve istismar birbirinden farklı olsa da, bazen birlikte görülebilirler. İhmal, çocuğun temel ihtiyaçlarının karşılanmaması iken, istismar doğrudan zarar verme eylemidir. Her ikisi de çocukların gelişimini olumsuz etkileyen ciddi sorunlardır ve fark edildiğinde mutlaka ilgili makamlara bildirilmelidir.

İhmalî Önleme Yolları:

- Ailelere çocuk gelişimi ve bakımı konusunda eğitimler vermek.
- Ebeveynlerin stresle başa çıkma ve becerilerini problem çözme desteklemek.
- Ailelere yönelik sosyal ve ekonomik destek sağlamak.
- Çocukların okul ve sosyal çevredeki durumlarını yakından takip etmek.
- Çocuklara güvenli bir ortam sunmak ve iletişim kurmalarını teşvik etmek.
- İhmal ve istismar konusunda farkındalık oluşturmak.
- Çocukların haklarını koruyan yasal düzenlemeleri uygulamak.

Nereye Başvurulur:

Alo 183 Sosyal Destek Hattı: 7/24 hizmet veren bu hat üzerinden ihbar ve yardım talebinde bulunulabilir.

Aile ve Sosyal Hizmetler İl/İlçe Müdürlükleri: Bulunduğunuz yerdeki müdürlüklere doğrudan başvurabilirsiniz

Çocuk İzlem Merkezleri (ÇİM): Özellikle istismar şüphesi olan durumlarda bu merkezlere başvurulabilir. ÇİM'ler Sağlık Bakanlığına bağlı hastaneler bünyesinde bulunur.

Emniyet Çocuk Şube Müdürlükleri veya Jandarma Çocuk ve Kadın Kısım Amirlikleri: Acil durumlarda veya kolluk kuvvetlerinden yardım gerektiğinde başvurulabilir.

112 Acil Çağrı Merkezi: Hayati tehlike söz konusu olduğunda aranabilir.